

[Ib Thyregod.]

omfatte de ejendomme, som i fremtiden opføres med henblik på opdeling i ejerlejligheder. Det vil sige, at man fra denne lovgivning helt udelukker de nuværende ejendomme, såvel i den gamle som i den nye boligmasse, og derunder hele det sociale boligbyggeri. Ganske vist siger man, at der kan tænkes opført lejligheder også inden for det sociale boligbyggeri med henblik på salg som ejerlejligheder, men det er vel ikke særlig sandsynligt, at det vil blive tilfældet; for hele det område, som er de sociale selskabers, boligselskabernes, virksomhedsområde i dag, skulle der ikke være mulighed for at få gennemført princippet om ejerlejligheder og ej heller for alle de nu eksisterende ejendomme. Det vil jo sige, at denne lov får en ganske ringe betydning; den vil kun få betydning for fremtidigt opførte ejendomme, som opføres med henblik på opdeling i ejerlejligheder; det er altså klart, at den måde, hvorpå lovforslaget er formuleret, netop viser en afstandtagen fra princippet om ejerlejligheder.

Hvorfor er det gavnligt med gennemførelse af dette princip? Efter vor opfattelse af flere grunde. For det første fordi lejerne er og må være interesseret i at skabe sig den værdifaste, værdisikrede opsparing, der er tale om, og den beskyttelse over for opsigelser, som også ligger i dette lovforslags princip. Selv om vi i øjeblikket har en beskyttelseslovgivning over for lejere såvel af lejligheder som af butikker, yder denne lovgivning jo ikke nogen fuldstændig beskyttelse. I tofamilieshuse kan man opsiges med et års varsel; lejere kan opsiges, hvis ejeren selv ønsker at benytte den pågældende lejlighed eller det pågældende lokale. For butikkers vedkommende kan der vel blive tale om en vis erstatning, men denne erstatning er begrænset, og navnlig f. eks. i nedrivningstilfælde er den yderst begrænset; de erstatninger, der her kommer til udbetaling, dækker ofte kun de egentlige flytteudgifter o. lign. Hvis en lejer af f. eks. et butikslokale ønsker at afstå sin forretning, afhænger dette af, om han i forhold til ejeren har en afståelsesret. Derfor har f. eks. Butikshandelens Fællesråd gentagne gange henvendt sig om at få mulighed for afståelsesret i deres lejemål og på anden måde sikkerhed mod opsigelser.

Den lovgivning, der her er tale om, vil, hvis den udbygges, som det er hensigten fra vor side, være et værn mod opsigelse både for lejere af lejligheder og for butiksljere, fordi de derigennem får mulighed for at eje lejligheden eller butikken og derigen- nem igen er beskyttet.

Endvidere har den betydning i opsparingsmæssig henseende, fordi det er klart, at der af de mennesker, som ønsker at købe deres lejlighed, skal præsteres en opsparing dels i det øjeblik, de overtager lejligheden, dels senere ved betaling af afdrag på den gæld, som kan stiftes med pant i lejligheden. Det er af betydning, både fordi opsparingen herhjemme i øjeblikket er for lav og med henblik på finansieringen af byggeriet; derfor er der set fra et samfundsmæssigt synspunkt tale om en gavnlig lovgivning.

Jeg har nævnt, at der er adskillige lejere, der gerne ønsker at overtage deres lejligheder. Et aktuelt eksempel herpå er Albertslund, som vi jo nu diskuterer i forbindelse med et andet lovforslag. Mange af lejerne i Albertslund vil være interesseret i at overtage deres lejligheder til ejendom og vil gerne præstere de ydelser, der skal til, når de på denne måde skaber sig en mulighed for selv at eje den pågældende bolig. Men det lovforslag, der her er tale om, udelukker noget sådant; det er kun med henblik på fremtidige ejendomme, at der kan blive tale om anvendelse af princippet.

Også inden for de sociale selskaber og inden for boligselskaberne er der mange, som i øjeblikket ønsker at overtage deres lejlighed, og når man heroverfor siger — og det har også været fremhævet under kommissionsforhandlingerne — at det vil medføre et pres på de sociale boligselskaber på en sådan måde, at det bliver vanskeligere for de mindstbemidlede eller måske også for de mindre bemidlede fremover at skaffe sig lejligheder, må man jo huske på, at i det øjeblik, lejerne efter deres ønske overtager disse lejligheder, ja, så skabes der jo nyt kapitalgrundlag for boligselskaberne til at arbejde videre på med henblik på opførelse af nye ejendomme, således at der her kan skabes nye lejemål. Derfor er det ud fra alle synspunkter rigtigt, at man går videre og langt videre end det, som er foreslået i § 10.

Det, som efter vor opfattelse må være